

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

25. Alia mirac. in Sancian. & propheticus spiritus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

Patris beatam memoriam. Sparsa demum totis longe Indiis rei fama, eamque consequens peculiare in tantum Patrem, tum religionis incrementum, tum largitatis in pauperes, quam Deus in Vellio tam felici vita, morteque pensauerat.

25

Alia mirac. in
Sancian. &
propheticus
spiritus.

Præter hoc tanti prodigij infligne, lego in iisdem de Xauerio actis, in Sanciano item reuocatum ab iplo in vitam ex morte puerum, sed miraculi adiuncta singula, cum acta sileant, & ipse omitto. Fufius illud atque distinctius enarratur; infesta crudelem in modum tigribus, vicina circum regio vastabatur, grassabantur incuitabili rabie turmarum, viros iuxta, & pueros deuorantes; nocte quadam iis obuiam procedit Xauerius, lustrali aqua inspergit occurrentes, vetat illas genulque vniuersum damni quicquam in posterum illis tractibus inferre; sortita est vim suam iussio, nulla exinde tigris illic comparuit. Ibidem etiam cognouit de rixa Præfecti Malacensis, & Bernardini Sofæ ex Molucis appulsi, eamque narrauit Lusitanis, qui re per nuntios postmodum vulgata, collatis temporibus aduerterunt non potuisse ab eo nisi Deo docente resciri. Nec minus dilucidè, casus nauis longinquæ didicit, quos nosse intererat plurimum. Macao Iaponiam versus, altum facile tunc tenebat, cum typhone, cuius exitium vix nisi miraculo vitatur, deprehensa, miserè anxios torquebat mercatores, qui societate negotij, rem omnem suam ei crederant. Etsi vero exile inde sperarent solatium, auebant tamen maiorem in modum, de illius periculo doceri. Ergo sanctum Patrem cum de eo adiiissent, confidenter, ex certis de cælo, quibus futura, & semota discebatur, responsis; de nauis iussit securos viuere, portum enim tuto in Iaponia tenere. Quibus tunc quidem plurimum recreati, eius reditum placidè opperiebantur. Sed ubi elapsa tempestate ad reditum vtili, non redibat, in eosdem angores redacti, eundem illorum consulunt Medicum, qui diffidentia ipsorum benignè increpita; nauim ante finem illius hebdomadæ affirmavit Macai in portu ad futuram, & vero post biduum adfuit, prosperè typhonibus defuncta, & magnarum opum onere superba. Hanc porro mirabilem, futura, & longè distita cernendi, edicendique facultatem quam sublimi gradu vir Dei possederit; plus quidem satis ea conficiunt, quæ libris his quatuor sum complexus; sunt tamen eius miracula, sunt vaticinia eo numero, & magnitudine, vt vastam compositura sint historiarum molem, si quis omnia comprehendat; quæ vt certo spatio definirem, hanc mihi legem imposui, ne quid hic scriberem, nisi quod publicis auctoritatibus testatum inuenissem: nam vt facti Scriptoris mentem mouens, ac stylum diuinus Spiritus in sepositis à Dauide ad ædificandum templum, immensis opibus; auri solam talenta, & metalla suo numero designauit, copiam vilium metallorum absque numero sat habuit dicere; ita in censuris Apostoli nostri prodigijs plus satis fuerit aliqua posuisse admiratione promerita maiorè, & iuridicis tabulis accuratiùs probata. De cæteris obiter sufficit, quod productus in India iudex pro testimonio asseruit, ea tantum quæ narrando audisset, posse ingens volumen

volumen conflare; deinde quod addunt iurati occularique testes, quotquot vir sanctus ægros tanget omnes valuisse; neque is modo, sed ea etiam quæ utcumque ad illum pertinerent, lipfanotheca, flagellum, breuiarium; precatória corona; depactæ cruces; eam ob rem etiam ethnicos cœlestem hominem, & prodigiorum magistrum vocitasse: regna quædam per eum ad Christum perducta inter sanientes contra se ethnicos, repetitis mente miraculis quæ ab eo patrari viderant suffulta, dictum fidei Sacramentum, inuiolabile seruasse. Vaticinia vero, tam assidua, tam singularibus, & disertis rerum, temporis, & locorum notis, distincta, vt Prophetiæ habitu pro arbitrio vti, non more aliorum vsu temporario frui censeretur, nosseque omnia, sed enunciare id solum ex omnibus quod liberet: quod cœli munus ad vaticinandum sibi iam tum inesse prodidit cum necdum Indias attigisset, naui enim qua Vlyssipone in Mozambicum vectus est futurum naufragium minatus, illud quibusdam ambagibus descripsit; inde semper vsque ad obitum perinde longinqua nunciavit, & ventura prædixit, vt si vtraque spectaret oculis, & quidem munero tam ingenti vt Antonius Quadrius vir grauis, & Proinciæ nostrorum in India Rector nõ dubitaret asserere potuisse huiusmodi vltra centum millia se referre, si par memoria retinendis fuisset. Verum quod nota iam, assuetudine, ac numero videri mira desissent, notari quoque desuisse, nec ad ea magis, quam ad aliorum consuetum sermonem aduerti. Sequamur ad reliqua.

Aduentum Xauerij, quantis Lusitani qui in Sanciano negociabantur, celebrauerint gaudiis indicatum; ast vbi auditum eo consilio adesse vt traiceret in Sinas, quæ illorum in carum parentem affectu intimo, quæ damnis etiam priuatis, lætitia omnis, tristi moerore mutata est. Ergo omnes rogando, terrendo, alia suadendo illum ab eo itinere omni contentione auertere. Sinarum leges aduersus extraneos sanguinolentas obicere, Mandarinorum in iis exigendis sæuitiam inexorabilem, custodes finium totos oculeos, & falli nescios. Si ad certam necem, aut perpetuum carcerem obstinatus veniret, non abesse longius ab vtroque, quam quantum insula à continente dissideret; sin campum posceret Euangelij semine conferendum, aliò per Deum conatus iterque flecteret, vbi certius ipsi lucrum salutis alienæ quàm vitæ propriæ damnum foret. Idem esse Sinas viuentem ingredi, & mortuum exire, expectari saltem mitius nihil posse præter sepulturam æterni carceris, inter calamitates morte duriores. Id veris nimium, & terribilibus exemplis notum esse; præcedenti anno miseris nautas Lusitanos in littus Cantonense, quod ipse tantoperè ambiret, transuersum actos cū mercatoribus, Barbarum in motè à magistratu dire cæsos, subterraneis specubus conditos vel interiisse vel adhuc cruciari, fuisseque iis capitalius Sinensem oram terigisse quàm vltro in aquis perire. Ex quibus ab sancto volebant intelligi hos eius spiritus esse immodicos, & illi etiam atque etiam videndum ne forte specie caritatis, proiecta sponte in hunc modum vita, temere Deus tentaretur.

Quo

26

Prima obitacula Xauerio in Sinas obiecta.